

1. kvartal 2022

Kvartalsrapport fra Hvidvasksekretariatet

POLITI

NSK | NATIONAL ENHED
FOR SÆRLIG KRIMINALITET

1. kvartal 2022

Kære samarbejdspartnere

Så er vi godt i gang med 2022.

I denne kvartalsrapport ser vi nærmere på Ruslands invasion af Ukraine, og hvilke mulige konsekvenser det kan have på kriminalitetsbilledet og i forhold til hvidvask.

Vi sætter også fokus på temaet *hvidvask gennem handel med kunst* og ser nærmere på, hvordan hvidvask gennem handel med kunst foregår, og hvilke sårbarheder, der er i kunstbranchen, som de kriminelle forsøger at udnytte. Vi sætter også spot på matchfixing og spilsektoren, og så giver vi et kort referat af Europols seneste *Internet Organised Crime Threat Assessment 2021* (IOCTA) med vurderinger af trusler på cybercrime-området.

I kvartalsrapporten kan du selvfølgelig også læse om udviklingen i de underretninger, som Hvidvasksekretariatet modtog og videresendte i 1. kvartal 2022 samt status for underretninger om mistanke om svindel med COVID19-hjælpepakkerne.

Underretningerne er afgørende i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering. Jo mere specifikke underretningerne er, og jo højere kvalitet oplysningerne har, des hurtigere kan underretningerne videregives og behandles, så vi kan identificere kriminelle aktører og få sigtede personer og selskaber dømt for overtrædelse af straffeloven, hvidvaskloven mv.

I rapporten kan du også blive klogere på skatteforvaltningens brug af efterretningsoplysninger fra Hvidvasksekretariatet, når vi ser på nyttiggørelsen af de videregivet oplysninger i 1. kvartal 2022.

Afslutningsvis kan du som altid finde links til interessante artikler og rapporter. Blandt andet kan du læse om en Audi fuld af kontanter og rekorddomme for hvidvask i England.

Vi gør opmærksom på, at rapporten gerne må deles med de underretningspligtige.

God læselyst!

Underretninger sendt til Hvidvasksekretariatet

I 1. kvartal 2022 modtog Hvidvasksekretariatet 20.125 underretninger, hvoraf underretninger om mulig hvidvask med transaktioner (STR) udgjorde 91 pct. Det er en stigning på 1.745 underretninger i forhold til 4. kvartal 2021.

Underretningerne fordeler sig på tre forskellige typer:

- *Suspicious Transaction Report (STR)*: Underretning om mulig hvidvask med transaktioner mellem personer eller selskaber, kontanthævninger eller kontantindsættelse.
- *Suspicious Activity Report (SAR)*: Underretning om mistænkelig aktivitet, adfærd eller hændelse, hvori der ikke indgår transaktioner.
- *Terror Financing Report (TFR)*: Underretning om mulig terrorfinansiering indeholdende mistænkelige transaktioner eksempelvis til og fra høj-risiko-lande.

Kategoriseringen af underretninger foretages af de underretningspligtige ud fra deres umiddelbare vurdering af mistanken. Ved modtagelse i Hvidvasksekretariatet foretages der screeninger på tværs, og selvom kategoriseringen er meget væsentlig for sekretariatets arbejde, er den ikke afgørende for oplysningernes anvendelse til forskellige typer sager.

Fordelingen af underretninger på rapporttyper fremgår nedenfor. Antallet af underretninger om mulig hvidvask med transaktioner er steget med 1.655 i forhold til 4. kvartal 2021, mens der er rapporteret 102 flere underretninger om mistænkelig aktivitet. Det er primært pengeinstitutterne, der har sendt flere underretninger i dette kvartal. Antallet af underretninger om terrorfinansiering er faldet med 12.

Tabel 1: Antal underretninger sendt til Hvidvasksekretariatet, 1. kvartal 2022

Rapporttype	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022
STR	16.372	15.689	15.821	16.612	18.267
SAR	1.076	1.412	1.539	1.704	1.806
TFR	128	91	47	64	52
I alt	17.576	17.192	17.407	18.380	20.125

Som det fremgår af nedenstående tabel, kommer størstedelen af de modtagne underretninger fra pengeinstitutter og dernæst spiludbydere, hvilket er en generel tendens.

Tabel 2: Antal modtagne underretninger fordelt efter type underretter, 1. kvartal 2022

Underretter	Antal
Pengeinstitut	16.099
Spiludbydere	2.132
Udstedere af elektroniske penge og udbydere af betalingstjenester	630
Revisor	391
Andre	302
Offentlig myndighed	293
Realkreditinstitut	96
Valutavekslingsvirksomhed	92
Sparevirksomhed, herunder leasing og finansieringsinstitutter	42
Skatterådgivere, eksterne bogholdere mv.	18
Udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer	14
Service Provider*	7
Ejendomsmæglere	4
Advokat	3
Livsforsikringselskaber og pensionskasser	2
Udbydere af virtuelle tegnebøger	0
Fondsmæglerselskab	0
Forsikringsformidlere	0
Investeringsforeninger og fonde	0
Kunsthandlere og auktionshuse	0

* Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder: selskabsoprettere, professionelle ledelsesmedlemmer, kontorhoteller mv.

Videregivne underretninger fra Hvidvasksekretariatet

Når Hvidvasksekretariatet videregiver oplysninger til en anden myndighed, fx en politikreds, sker det som en efterretning, der kan indeholde oplysninger fra mere end én underretning.

Af tabel 3 nedenfor fremgår det, hvor mange underretninger, hvorfra Hvidvasksekretariatet har videregivet oplysninger til de enkelte myndigheder. I 1. kvartal 2022 blev der 8.358 gange sendt oplysninger videre fra 7.495 unikke underretninger til politikredsene, PET, Skatteforvaltningen og andre offentlige myndigheder samt udenlandske finansielle efterretningsenheder. De 7.495 unikke underretninger er en stigning på 3.084 sammenlignet med 4. kvartal 2021. Den største stigning er i videregivelser til Skatteforvaltningen. Stigningen skyldes idriftsættelse af en ny model i Hvidvasksekretariatet for videregivelser til Skatteforvaltningen, som sikrer automatiserede processer for modtagelse og videresendelser af efterretningsoplysninger. Der er også en større stigning i

videregivelser til PET om mistanke om terrorfinansiering. Stigningen skyldes primært videregivelser i en enkelt sag og er ikke et udtryk for en generel stigning i mistanke om terrorfinansiering.

Det bemærkes i øvrigt, at oplysningerne i underretningerne ikke nødvendigvis bliver videregivet i den samme periode, de er modtaget i. Det skyldes, at underretningerne kan vise sig først at være relevante at videresende i forbindelse med en efterforskning eller andre underretninger, der kommer til Hvidvasksekretariatet på et senere tidspunkt.

Det bemærkes herudover, at oplysninger fra samme underretning kan være videregivet til flere myndigheder, fx til en politikreds og til Skatteforvaltningen.

Tabel 3. Antal gange oplysninger fra en underretning er blevet videregivet til en myndighed

Modtager	4. kvartal 2021	1. Kvartal 2022*
Skatteforvaltningen	749	3.678
Politikredsene, herunder NSK	2.864	2.822
PET mistanke om terrorfinansiering	272	768
Anden offentlig myndighed	526	500
PET andre administrative oplysninger	430	499
Udenlandske FIU	98	91

* Oplysningerne stammer fra 7.495 unikke underretninger

Beslaglæggelser

I 1. kvartal 2022 modtog Hvidvasksekretariatet 144 underretninger med mulighed for beslaglæggelse, heraf 15 markeret som Fast-Track-underretninger. Den samlede sum var på 273.063.285 kroner. Fast-Track-underretningerne alene stod for 55.999.867 kroner.

Når Hvidvasksekretariatet modtager en underretning, hvor der er mulighed for at beslaglægge penge, er det kun i Fast-Track-underretningerne, at Hvidvasksekretariatet med udgangspunkt i retsplejelovens § 807 f foretager beslaglæggelse. Det foretages en juridisk vurdering i hvert enkelt tilfælde. En beslaglæggelse efter § 807 f gælder kun en uge. Gennemføres der en beslaglæggelse efter § 807 f, fremsendes underretningen til politiet, hvor der tages stilling til beslaglæggelse efter retsplejelovens § 802.

Underretninger, der ikke falder ind under kategorien Fast-Track fremsendes til politiet, der tager stilling til beslaglæggelse efter retsplejelovens § 802.

De tre største modtagere af oplysninger målt i forhold til beløb i dette kvartal var Københavns Politi, Københavns Vestegns Politi og Midt- og Vestsjællands Politi.

Domme i hvidvasksager

Når Hvidvasksekretariatet videregiver oplysninger fra en underretning til en politikreds eller til NSK, kan oplysningerne anvendes på følgende måder:

- Som grundlag for igangsættelse af en ny efterforskning vedrørende hvidvask eller anden kriminalitet.
- Til at underbygge en igangværende efterforskning og som muligt bevis i en straffesag.
- Som efterretninger, der kan indgå i politiets samlede forståelse af kriminalitetsbilledet eller risici inden for forskellige områder.

De underretninger, der anvendes i efterforskninger, kan resultere i, at der rejses tiltaler, hvis det vurderes, at det samlede bevismateriale kan føre til dom for den forbrydelse, som anklageren rejser tiltale for. I nogle tilfælde vil anklageren rejse tiltale for førforbrydelsen, fx salg af narkotika eller grov skatte- og momssvindel. I andre tilfælde vil anklageren rejse tiltale for hvidvask efter hvidvasklovens § 290 a.

Der er i 1. kvartal 2022 blandt andet faldet dom i følgende sager om hvidvask:

I februar blev en 22-årig mand dømt seks måneders ubetinget fængsel for hvidvask af særlig grov beskaffenhed. Manden havde i en kort periode i 2019 udlånt sin konto og stillet sit NemID til rådighed for andre personer og virksomheder, selvom han vidste eller formodede, at de penge, der skulle indsættes på hans konto, kom fra strafbare lovovertrædelser. I løbet af perioden blev der indsat mere end 500.000 kroner på hans konto, og via hans NemID blev en del af pengene overført til andre personer og virksomheder.

I marts blev en 16-årig dreng dømt for hvidvask. Drengen blev dømt for at stille sin konto til rådighed for kriminelle. Sagen fik politiet til endnu engang at gå i medierne og advare de unge om at stille deres konto til rådighed. Du kan læse mere om sagen [her](#).

COVID-19 underretninger og anmeldelser

I 1. kvartal 2022 har Hvidvasksekretariatet identificeret og behandlet 917 underretninger med mulig mistanke om svindel med de kompensationsordninger, som Folketinget har vedtaget som følge af COVID-19. Heraf er oplysninger fra 287 unikke underretninger videreformidlet til rette myndighed, fx Erhvervsstyrelsen eller Slots- og Kulturstyrelsen, der vurderer, om der kan være foretaget svindel med kompensationsordningerne. Når ikke alle underretninger om mulig svindel med kompensationsordninger videreformidles, skyldes det, at det ved gennemgang af underretningerne er vurderet, at det ikke relaterer sig til svindel med eller udbetaling af kompensationspakkerne.

Fem års fængsel for bedrageri og svindel med coronahjælpepakker

I januar blev en 31-årig mand idømt fem års fængsel for bedrageri og svindel med coronahjælpepakker i den første straffesag i den ny National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK).

Den 31-årige blev blandt andet dømt for under særligt skærpende omstændigheder at have begået socialt bedrageri ved uberettiget at have fået lønkomensation til to virksomheder. "Som medindehaver af to virksomheder fik den 31-årige af flere omgange udbetalt over 300.000 kroner ved bl.a. at lave forfalskede ansættelsesbeviser, og derved frembragte han et falsk billede af, hvor mange og hvilke medarbejdere, han havde ansat," forklarer specialanklager i NSK Vest, Morten Rasmussen.

Den sag kan du læse mere om [her](#).

I perioden fra 1. april 2020 til 31. marts 2022 har Hvidvasksekretariatet identificeret og behandlet i alt 10.458 COVID-19-relaterede underretninger med mulig mistanke om svindel med kompensationsordningerne og videreformidlet 5.710 unikke underretninger.

NSK modtager alle politianmeldelser om mulig svindel med kompensationsordningerne og har bl.a. til opgave at fordele sagerne til de relevante politikredse, med henblik på videre efterforskning af sagerne.

Siden 1. april 2020 har SØIK, nu NSK, modtaget 456 anmeldelser om mulig svindel med kompensationsordningerne. Fra 1. april 2020 til 31. marts 2022 er der i disse sager anmeldt svindel for godt 212 millioner kroner. Dele af den anmeldte svindel er opdaget, før der skete udbetaling. Der er foretaget 102 beslaglæggelser for i alt knap 28 millioner kroner.

Det forventes, at flere af underretningerne udløser politianmeldelser i forbindelse med myndighedernes efterkontrol af de ansøgere, der har fået udbetalt komensation.

Oplysninger om antallet af underretninger og anmeldelser om svig med kompensationsordningerne offentliggøres indtil videre månedligt på [Anklagemyndighedens hjemmeside](#).

Tema: Hvidvask via handel med kunst

Kunsthandlere og auktionshuse blev i 2019 omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 22. Det fremgår, at loven omfatter ”Virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, herunder gallerier og auktionshuse, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner udgør 50.000 kr. eller derover”.

Kunstværker defineres blandt andet som malerier, kollager, litografier og skulpturer.

Hvidvasksekretariatet har fulgt området siden loven trådte i kraft i januar 2020. For at være omfattet af hvidvaskloven skal værdien af en transaktion eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner være 50.000 kr. eller derover. Det gælder både ved opbevaring, handel med og formidling af handel med kunstgenstande. Der eksisterer ikke en opgørelse over, hvor mange auktionshuse, gallerier og kunstformidlere, der er blevet omfattet af hvidvaskloven, og dermed er forpligtet til at indberette til Hvidvasksekretariatet.

Der er oprettet fem kunsthandlere i GoAML, som er det system, de underretningspligtige skal bruge, når de fremsender underretninger til Hvidvasksekretariatet. Hvidvasksekretariatet har modtaget to underretninger fra branchen siden 2019. Hvidvasksekretariatet opfordrer alle kunsthandlere til at oprette sig i GoAML og underrette, hvis de oplever en mistænkelig transaktion eller aktivitet.

Andre underretningspligtige sender underretninger, hvori der er mistanke om hvidvask gennem kunst. Hvidvasksekretariatet har foretaget en nøgleordssøgning på relevante søgeord omkring hvidvask gennem handel med kunst i perioden 2018 til 2021. Disse underretninger er efterfølgende analyseret. Analysen viser, at underretningerne om kunsthandel oftest handler om salg af kunst mellem privatpersoner eller mellem en privatperson og en virksomhed. Det forekommer sjældent underretninger med kunsthandel mellem to virksomheder.

Det hyppigste betalingsmiddel, der bliver brugt til køb og salg af kunst, er elektroniske pengeoverførsler. Men i mange tilfælde er handlen også foretaget med kontantbetaling, hvorfor mange af underretningerne omhandler store kontante ind- og udbetalinger. Analysen af mistankegrundlaget i underretningerne om kunsthandel viser, at de personer og virksomheder, der benytter sig af kontanter ofte beskriver eller forklarer det med, at de har købt kunst, mens underretningerne om de personer og virksomheder, der sælger kunst, oftest omhandler elektroniske pengeoverførsler. Her er det værd at bemærke, at det er tale om analyse af *mistankegrundlag*, det vil sige, de underretningspligtiges mistanke om, at der foregår noget mistænkeligt, herunder kan mistanken handle om, at en sådan handel med kunst ikke har fundet sted.

Derudover viser analysen, at der i forbindelse med kunsthandel foretages mange overførsler til eller fra udlandet, hvilket indikerer, at dele af kunsthandlen er af grænseoverskridende karakter.

Hvidvasksekretariatet bemærker også, at det ofte er personer selv, der angiver til de underretningspligtige, at kontanter, der skal indsættes eller hæves stammer fra kunst eller skal anvendes til køb af dette. Det er muligt, at kunst anvendes som en forklaring på større kontantbeløb eller transaktioner, uden at der reelt eksisterer et fysisk kunstværk.

Kriminelle aktører kan hvidvaske gennem kunst ved at anvende kriminelle midler til køb af kunst som forbrugsgode, ved at bruge kriminelle midler til at investere i kunst og ved at anvende køb og salg af kunst til at flytte kriminelle midler, også over landegrænser.

Kunstbranchen har flere iboende sårbarheder over for hvidvask, herunder:

- Kunstværker kan være attraktive for kriminelle aktører, fordi man kan transportere kunstværker på tværs af landegrænser, hvorved kriminelle aktører kan flytte midler mellem lande uden at blive registreret i det finansielle system.
- Den subjektive værdiansættelse kan i nogle tilfælde gøre det vanskeligt at vurdere, om en betalt pris for et kunstværk stemmer overens med kunstværkets værdi.
- Branchen har en accepteret brug af tredjepartformidlere, som betyder, at kriminelle aktører kan benytte fx indretningsarkitekter eller kunstrådgivere til at formidle køb eller salg af et kunstværk. Dermed forbliver den kriminelle aktør, der søger at hvidvaske penge gennem kunstværk, anonym overfor sælger eller køber (særligt gallerier og auktionshuse). Det er nemlig kun personen, der køber og sælger et kunstværk, der skal legitimere sig.
- Investering i kunst er en metode, der bruges til at skjule ulovlige pengestrømme, især fra korrupsion, underslæb, narkotikasmugling og bedrageri. Men der er også eksempler på, at investering i kunst er blevet brugt til at hvidvaske midler fra ulovligt spil og insiderhandler. Metoden kræver, at den kriminelle aktør - eller en rådgiver - forstår og kender kunstmarkedet godt.

Det er Hvidvasksekretariatets vurdering, at de kriminelle aktører afsøger andre muligheder for at vaske deres kriminelle midler end gennem den finansielle sektor på grund af den finansielle sektors fokus på hvidvask og terrorfinansiering. Her kan kunstmarkedet udgøre en kanal til hvidvask.

Politiken havde i marts måned fokus på kunst og hvidvask. Du kan læse mere om hvidvask gennem kunst med international vinkel [her](#) eller hvidvask gennem kunst med dansk vinkel [her](#).

En ny tendens på kunstmarkedet er handel med kryptokunst, dvs. digital kunst, der findes som filer på telefonen, computeren eller internettet. Handel med kryptokunst præsenterer potentielle ændringer i hvidvaskmetoden. En særlig problematik ved køb og salg af kryptokunst er, at værdien er subjektiv. En kriminel aktør kan købe kryptokunst med ulovlige midler og derefter handle med sig selv for at oprette registreringer af salget. Derefter kan kryptokunsten sælges videre til en uvidende køber, hvorved den kriminelle aktør kan modtage legale midler for salg af kryptokunst.

Spot på ... *Matchfixing*

I marts måned advarede irsk politi om, at organiserede kriminelle forsøger at infiltrere sportsklubber i Irland. Formålet med infiltrationen er at få indflydelse hos spillere i klubben, som kan underpræstere i udvalgte kampe, og dermed sikre et bestemt resultat eller udfald i specifikke kampe. Dette kan karakteriseres som matchfixing og kan, foruden ulovlig økonomisk vinding, anvendes til hvidvask via betting. Ifølge en artikel i The Irish Times, som kan læse [her](#), opdagede politiet kriminaliteten ved at undersøge mistænkelig spildata.

Hvidvasksekretariatet er i besiddelse af oplysninger, som indikerer, at samme form for kriminalitet kan finde sted i Danmark. I perioden 2018-2021 har Hvidvasksekretariatet modtaget 10.945 underretninger med mistanke om misbrug af spil og matchfixing. I underretningerne med mistanke om matchfixing ser vi blandt andet sportsudøvere, der modtager mistænksomme overførsler, samt overførsler til og fra udlandet, hvortil årsagen ofte ikke kan forklares. Vi ser jævnligt, at oplysninger i sportsgrene som fodbold kan knyttes til denne form for kriminalitet, og vi begynder også at få underretninger om transaktioner i forbindelse med E-sport, som virker mistænkelige.

På den baggrund vil vi henlede opmærksomheden på indikatorlisten. Underretningspligtige kan heri orientere sig om, hvilke indikationer der kan være relevante i forhold til betting, således at eventuelle mistænkelige overførsler, herunder i spildata, kan opdages, som i det irske tilfælde. Du kan finde indikatorlisten [her](#).

Det bemærkes endvidere, at Hvidvasksekretariatet ser nærmere på hvidvask i spilsektoren i forbindelse med udarbejdelsen af den nationale risikovurdering for hvidvask, der forventes udgivet ultimo 2022.

Opmærksomhedspunkt

Ny tavshedsbestemmelse i hvidvaskloven

Den 1. januar 2022 trådte hvidvasklovens § 38 a i kraft. Det fremgår af bestemmelsen, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, er forpligtede til at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter hvidvasklovens § 26, og at der sker en fravigelse af forvaltningslovens partsrettigheder, som ellers ville indebære, at oplysningerne skulle udleveres til de pågældende.

Det betyder, at når Hvidvasksekretariatet videregiver oplysninger fra underretninger til andre myndigheder, skal disse oplysninger hemmeligholdes således, at blandt andet den person eller virksomhed, der er underrettet om, ikke får besked om, at der er underrettet om dem og heller ikke får at vide, at oplysningen er delt med en anden myndighed.

Med bestemmelsen sikres således et entydigt retsgrundlag for alle modtagere af underretninger fra Hvidvasksekretariatet. Det sker for at undgå, at de pågældende borgere bliver oplyst om underretningen, eller at der gives partsaktindsigt i de pågældende oplysninger.

Sanktioner mod Rusland

Som følge af Ruslands invasion i Ukraine har EU indført sanktioner, som også gælder i Danmark. Mistanke om sanktionsbrud på det finansielle område skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen. Situationen berører særligt finanssektoren, men andre brancher som advokater, revisorer, ejendoms-mæglere mv., der håndterer værdipapirer, bør også være særligt opmærksomme på, om kunden og de reelle ejere er omfattede af sanktioner. Det kan du læse mere om i Erhvervsstyrelsens Vejledning om indefrysning [her](#).

Vi minder om, at Hvidvasksekretariatet skal underrettes om kundeforhold omfattet af sanktionslister, som giver anledning til mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.

Der er risiko for, at invasionen i Ukraine påvirker kriminalitetsudviklingen i Danmark og de omkringliggende lande. For de kriminalitetsområder, som genererer et økonomisk udbytte, kan de kriminelle aktører have brug for at hvidvaske midler fra deres illegale aktiviteter. Derfor beder vi jer om at være særligt opmærksomme på de finansielle spor og mistænkelige forhold, som kan afdække nye og forstærkede kriminalitetsbevægelser som følge af invasionen:

- Sårbare kvinder og børn flygter fra Ukraine, og selvom de fleste nabolande har besluttet at åbne grænserne for flygtningene, er der risiko for, at kvinder og børn bliver smuglet over landegrænser og bliver udnyttet til prostitution, tvangsarbejde eller udsat for andre overgreb.
- En stigning i dokumentfalsk som fx forfalskede pas, rejsedokumenter og andre identitets-papirer.
- Kriminelle aktører er omstillingsparate, og det har de vist under coronapandemien, hvor de har udnyttet pandemien med fx covid19-relateret bedrageri. Det er også forventningen, at it-kriminelle vil udnytte den nuværende situation til at begå it-relateret økonomisk kriminalitet relateret til invasionen i Ukraine. Det kan fx være fupopkald, hvor personen ud-giver sig for at have ukrainske slægtninge, som er i en sårbar situation, og derfor har brug for penge.
- Allerede i de første dage efter invasionen blev indsamlinger til fordel for Ukraine oprettet, som har ført til historiske indsamlinger. Der er en øget risiko for, at kriminelle vil udnytte situationen og oprette falske indsamlinger. Vi beder jer derfor om at være opmærksomme på indsamlinger, som kan vise sig ikke at gå til det formål, som de er igangsat til, eller kan vise sig at blive overført til sanktionerede personer eller virksomheder. Du kan tjekke om en indsamling er godkendt hos Civilstyrelsen ved at klikke [her](#).
- Cyberangreb har været en del af krigsførelsen, og det kan komme til at ramme danske virksomheder, myndigheder og andre direkte eller indirekte.
- Allerede inden invasionen var området et knudepunkt for smugling af våben ind i Europa. I forbindelse med invasionen har mere end 20 lande leveret omfattende mængder af våben og andet militært udstyr til Ukraine. Der er en stigende risiko for, at noget af det militære udstyr vil kunne ende på det sorte marked i Danmark.

- Krisen kan være med til at fremme kriminelle markeder for illegale varer såsom forfalskede cigaretter og medicinalprodukter samt øge omfanget af smugling af narkotika, da den statslige kontrol bliver svagere og efterspørgslen øges.
- Der er også en øget risiko for korrupsion, som kan påvirke flere områder: Det er muligt, at omfanget af illegale varer vil stige, og det vil øge risikoen for bestikkelse i grænseområder. Den massive strøm af flygtninge lægger et pres på myndighederne i de omkringliggende lande, og det kan øge incitamentet til bestikkelse for at opnå hurtigere adgang til opholds- og arbejdstilladelse, skoleadgang, adgang til sundhedsvæsenet med videre. Sanktioner har tidligere vist sig at fremme organiserede kriminalitet og smuglernetværk, som i høj grad gør brug af korrupsion.

Sanktioner påvirker økonomisk kriminalitet og hvidvask, fordi sanktioner dels skaber en øget opmærksomhed på de strukturer, som muliggør hvidvask, og dels fordi personer omfattet af sanktionerne fortsat vil have et behov for at placere deres midler.

Vi gør også opmærksom på ordningerne *golden visa* og *golden citizenship*, der tilgodeser velhavende personer, som investerer i EU-lande til gengæld for et visum eller - i nogle tilfælde - et statsborgerskab. Via ordningerne kan man få visum og statsborgerskab, hvis man opfylder en række krav, som er forskellige i de 20 EU lande, som er tiltrådt ordningen.

I Cypern er kravene for at få statsborgerskab særligt lempelige, og man kan få statsborgerskab på mindre end seks måneder, uden forudgående ophold i landet, hvis man investerer 2,15 millioner euro. Dette statsborgerskab giver adgang til Schengenlandene, og man vil kunne tage ophold i fx Danmark. Europakommissionen beskriver, at Cypern er blevet et finansielt tilflugtssted for ukrainske og russiske oligarker og et knudepunkt for hvidvask af penge, efter sanktioner er indført som følge af Ruslands ulovlige invasion af Krimhalvøen i 2014 (Europakommissionen, Den supranationale risikovurdering 2019: 269). Vi beder jer om fortsat at være særligt opmærksomme på muligheden for dobbeltstatsborgerskab i forbindelse med kundekendskabsprocedurer.

Husk - også i denne forbindelse - at det er vigtigt med god kvalitet i underretningerne, fordi det øger muligheden for videre brug. Der er især vigtigt, at I beskriver så grundigt som muligt, hvad mistanken drejer sig om og hvem, den vedrører - gerne med både navn og cpr-/cvr-numre. Jo mere information I skriver i mistankegrundlaget inde i GoAML, des mere nyttige er underretningerne for os i Hvidvasksekretariatet.

Europol SOCTA 2021

Europol udgav i november 2021 *Internet Organised Crime Threat Assessment* (IOCTA) med vurderinger af trusler på cybercrime-området. I rapporten gennemgår Europol temaerne internetrelateret kriminalitet, seksuel udnyttelse af børn online, bedrageri og Dark Web. I rapporten peger Europol blandt andet på følgende:

Crime-as-a-service er fortsat en trussel i Europa. Når faglige eller teknisk kyndige stiller deres evner til rådighed for andre kriminelle, gør det ikke alene visse markeder tilgængelige for kriminelle med manglende tekniske kapaciteter, det bidrager også til udvikling og forbedringer af de services, der udbydes, som forstærker truslen. Det gælder både Malware-as-a-service (salg af programmer, der gør skade på de computere, der angribes), Ransomware-as-a-service og Access-as-a-service (salg af adgang til fx virksomheders netværk).

De kriminelle er blevet mere sofistikerede og går i stigende omfang mere *målrettet efter high-value-targets* som fx private virksomheder og offentlige institutioner. Den mere målrettede tilgang har betydet en markant stigning på 300 pct. i ransomware-betalinger mellem 2019 og 2020. Ransomware-programmer bruger angreb på leverandørkæder til at få adgang til virksomheder og offentlige institutioners netværk og bruger den adgang til at afpresse ofrene.

Mobile malware er blevet en større forretningsmodel i de kriminelle miljøer i takt med at flere forbrugere anvender mobilen til finansielle aktiviteter og transaktioner. Europol nævner FluBot som eksempel på en 'banking trojan', som ved at installere et display-overlay, gør de kriminelle i stand til at stjæle brugernes data som fx kreditkort og kryptowallets.

Der har desværre været en markant stigning i anmeldelser om *seksuel udnyttelse af børn online* de seneste 12 måneder. Særligt online grooming-aktiviteter og selvgenereret materiale er i vækst og distribution af materiale via P2P er steget markant. Selvom online udnyttelse af børn ofte ikke er knyttet til et økonomisk udbytte, så er omsætningen på CSAM-sites (child sexual abuse material) tredoblet mellem 2017 og 2020. Transaktionerne på disse sites sker ofte med kryptovaluta.

Investeringsvindler er stigende i EU, og området bliver mere professionaliseret med opsætning af call-centre og ansættelse af medarbejdere, der kan forskellige sprog og dermed kan målrette deres kriminelle aktiviteter. De kriminelle bruger flere metoder til at komme i kontakt med deres ofre og går ofte efter de samme ofre flere gange fx ved først at lokke dem til investeringer og dernæst, når ofrene har fundet ud af, at de er blevet svindlet, at henvende sig til dem ved at udgive sig for at være fra banken eller politiet og bede ofrene sende dem deres penge, så de kan placere dem på 'sikrede steder'.

"Investment fraud poses a significant challenge for law enforcement. The use of cryptocurrencies means that perpetrators can launder criminal proceeds quickly and efficiently, while uncooperative exchanges, or those with weak KYC measures, make them difficult to identify" (Europol 2021:32).

Du kan læse meget mere om i rapporten, som du finder [her](#).

Skatteforvaltningens brug af oplysninger fra Hvidvasksekretariatet i 4. kvartal 2021

Hvidvasksekretariatet sender løbende efterretningsoplysninger til Skatteforvaltningen ved mistanke om skatte- og momsunddragelse mv. En efterretningsoplysning kan indeholde oplysninger fra flere underretninger. Fx vil en efterretningsoplysning om mistanke om kædesvig typisk indeholde flere oplysninger fra forskellige underretninger. I det omfang underretningerne ved deres visitering i Hvidvasksekretariatet har givet anledning til at iværksætte en politimæssig efterforskning, sendes disse direkte til de relevante politikredse, herunder NSK.

I 4. kvartal 2021 modtog Skattestyrelsen 233 efterretningsoplysninger fra Hvidvasksekretariatet og én direkte fra politikredsene. Det er knap 600 færre end i 3. kvartal 2021. Faldet skyldes den på det tidspunkt igangværende implementering af automatiserede processer mellem Hvidvasksekretariatet og Skatteforvaltningen, som blev idriftsat i første kvartal 2022. Alle efterretningsoplysninger blev i 2021 visiteret manuelt af sagsbehandlere på baggrund af en konkret risiko- og væsentlighedsvurdering for at sikre, at de rette sager blev udtaget til kontrol. Skattestyrelsen er i gang med at udarbejde og implementere en kontrolstrategi og en scoringsmodel, som sammen med en nyudviklet hvidvaskdatabase indeholder alle de efterretningsoplysninger, der er modtaget fra Hvidvasksekretariatet. Den nye kontrolstrategi og scoringsmodel skal bl.a. sikre, at Skattestyrelsens bidrag til den samlede indsats på hvidvaskområdet gennemføres på en effektiv, systematisk og transparent måde.

I det omfang en efterretningsoplysning ikke kan behandles med det samme, indgår den p.t. i en sagspool. Skattestyrelsen har pr. 31. december 2021 en beholdning på 6.068 efterretningsoplysninger, som er vurderet kontrolegnet.

I 4. kvartal 2021 har Skattestyrelsen behandlet i alt 412 efterretningsoplysninger, hvoraf 172 er blevet nyttiggjort i sagsbehandlingen med resultat, og 37 er nyttiggjort uden resultat. 203 efterretningsoplysninger er henlagt uden at være blevet anvendt, fx fordi Skattestyrelsen allerede har foretaget kontrol, eller at et selskab er opløst efter konkurs. En efterretning, der er nyttiggjort uden resultat, er et udtryk for, at der er foretaget en kontrol på baggrund af den modtagne efterretningsoplysning, hvor kontrollen ikke har givet anledning til skatte- eller afgiftsmæssige ændringer. Skattestyrelsens behandling af efterretningsoplysningerne har i 4. kvartal 2021 resulteret i et nettoprovenu på 342,4 mio. kr.

Af de 172 efterretningsoplysninger, der er blevet nyttiggjort med resultat, indgår 151 i sager, der er oversendt til Skattestyrelsens straffesagsenheder til vurdering af, hvorvidt sagen har en sådan karakter, at der også er begået en strafbar overtrædelse af skatte- og/eller afgiftslovgivningen.

Efterretningsoplysningerne udgør et vigtigt bidrag i forhold til Skattestyrelsens muligheder for at målrette og effektivisere kontrolindsatsen på området, og bidrager til at synliggøre opdagelsesrisikoen, hvilket øger regelefterlevelsen. Hver måned afholder Center for Hvidvask i Skattestyrelsen møde med Hvidvasksekretariatet, hvor antallet af oversendte efterretningsoplysninger afstemmes med henblik på at sikre, at alle efterretningsoplysninger, som sendes også når frem til Skattestyrelsen. Derudover afgiver Hvidvasksekretariatet vores forventninger til det fremtidige antal oversendelser.

Nyttige rapporter og andet

- **Advokatfirma i England får rekord stor bøde**

Advokatfirmaet Mishcon de Reya har indvilliget i at betale £232.500 i bøde plus og £50.000 til at dække efterforskningsomkostningerne for brud på hvidvaskreglerne. Firmaet blev dømt for ikke at have udført tilstrækkelige due-diligence-undersøgelser og monitorering af aktiviteter for to unavngivne klienter med aktiviteter i høj-risiko-jurisdiktioner.

Du kan læse den fulde historie [her](#).

- **Norske Økokrim sætter fokus på professionelle aktører**

I juli 2021 udgav Økokrim en rapport om professionelle aktører. I forlængelse af den har de skrevet artiklen Profesjonelle aktører som tilretteleggere: ”Tilgang eller evne til å påvirke profesjonelle aktører er ofte en forutsetning for at enkelte typer kriminalitet lykkes og ikke avdekkes av politi og kontrolltater. I flere saker og på tvers av profesjoner ser Økokrim at det det er nære bånd mellom de profesjonelle aktørene og sentrale aktører i kriminelle miljøer. Bekjentskapet går ofte langt tilbake i tid og samarbeidet om den kriminelle aktiviteten kan ha vart over flere år. Samarbeidet er organisert og bærer preg av å være systematisk. Noen profesjonelle aktører inngår også i større kriminelle nettverk”.

Du kan læse hele artiklen [her](#) og få adgang til temarapporten [her](#).

- **Hårdeste domme for hvidvask i England**

I december 2021 blev en 38-årig mand fra Rusland og en 44-årig mand fra Litauen idømt samlet 33 års fængsel for hvidvask af godt 95 millioner dollars og bedrageri med corona-hjælpepakker for 13.44 millioner dollars, som de havde fået fingrene i ved at oprette falske selskaber.

Du kan læse mere om en Audi fuld af kontanter og deres rolle i organiserede kriminelle netværk [her](#).

- **The Department of the Treasury** har i februar 2022 udgivet en rapport om hvidvask og terrorfinansiering gennem handel med kunst. Rapporten har en grundig beskrivelse af kunstmarkedet og dets sårbarheder over for hvidvask. Rapporten beskriver også brugen af frihavne samt potentielle ændringer på kunstmarkedet i og med at markedet bliver mere digitalt herunder den nye tendens omkring handel med kryptokunst.

Rapporten indeholder også flere eksempler på hvidvask gennem kunst. Du kan læse rapporten [her](#).